

ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ብዘየማትእ ብሓይሊ ሓሳብ ተሳዒሩዮ።

ካልኣይ ክፋል

ኣብ ቀዳማይ ክፋል ናይዚ ጽሑፍ፡ እዞም ብሓይሊ ሓሳብ ስለ ዝበለጸዮ ንኣስታት 28 ዓመት ዝገዝእ ዘሎ ኢሎም ዝከራኸሩ ወገናት፡ ካብ መስመር ሓቂ ጥራሕ ዘይኮነስ ካብ መስመር ሰብኣውነት ዝወጽኡ፡ ነብሶምዎን ዘይፈልጡ ፍጡራትዮም። ኤርትራዊ ሰብ ኣብ ባርነት ዝነበር ዘሎ፣ ኢሳያስ ኣብዘወለዎ ዘይፍትሓዊ ኩናት ኣትዮ ከንቱ ሞት ዝመውት ዘሎ፣ መጻውዒ ነጋዶ ሰብ ዝኸውን ዘሎ፣ ኣብ ባሕሪ ዝጥሕል ዘሎ፣ ብድሕረትን ድኽነትን ዝማስን ዘሎ፣ ስድራ ቤታት ዝጸነታ፣ ሃገራዊ ፖለቲካዊ ምስልና ዝድወን ዘሎ ...ወዘተ ካብ ቅነዕ ፖሊሲታት ዝምንጨ። ህዝቢ ድማ ከምኡ ክኸውን ቅቡል ዝገበሮ ልዕልና ሓይሊ ሓሳብ መንግስትና ዘንጸባርቕዮ ኢዮም ዝብሉ ዘለው።

ንሳቶም መሬትና ምበር ህዝብና ምባል ስለ ዘይፈልጡ፡ መራሒና ምበር መምርሒና ቋንቋኦም ስለዘይኮነ፡ ከመጉሱ ምበር፡ ጸረ-ህዝቢ ደርባዊ ተፈጥሮን ፖለቲካዊ ስኽራንን ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ከንብቡ ፖለቲካዊ ማዕበያኦም ኣይፈቕደሎምን። ፖለቲካዊ ማዕበያኦም ከም “ጽንብላሊዕ” ኣብ ሓቂ እናኣተው ጽቡቕ ኣለና ዘብልዮ። ነቲ ህዝቢ ዘብርስ ዘሎ ፍጹም ናይ ክሕደት መንገዲ፡ ከም ሕሉፍ ሃገራውነት ዝተላበሰ መግለጺ ልዑልን ስልጡን ሓይሊ ሓሳብ ዝቕበልዮ። ስለዚ ድማ ሃገር ልዕሊ ኩሉ ንኺድ ጥራሕ “ንሕና ንመንግስትና መንግስትና ንዓና” እናጨርሑ ክሳብ ዕለተ ሞቶም ብሳይና ጥፍኣት ዝምርኹ ኣመለኸቲዮም። ይቀበልዎ ኣይቀበልዎ ምበኣር እቲ ወድዓዊ ሓቂ፡ ስማዊ መንግስታዊ ጉጅለ ህግደፍ ብስልታውን ስትራተጂካውን ህዝባዊ ጭርሖ፡ ብሓይሊ ሓሳብ ተሳዒሩዮ ኣብ ዝብል ቃና ዘለዎ መልእኽቲ ምስ በጽሖዮ ተቐሪቡ ነይሩ። ካልኣይ ክፋሉ ድማ እነሆ። ምክትታልኩም ኣይፈለየና።

ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ብሓይሊ ሓሳብ ዘይኮነ ብራዕዲ ዮ ዝገዝእ ዘሎ ዝብል ርእይቶ ዝምልከት፡-

እዚ ርእይቶዚ ሚዛናውን ቅቡልንዮ። ብኸመይ? ጃንዳዊ ውዲታዊ መሪሕነት ህግደፍ ብባህሪ ኣብ ህንካን ሃባን ሓሳብ ብሓሳብ ምስዓር ስልጡን ፖለቲካዊ ኣገባብ ዝኣምን ኣይኮነን። ንሱ ዝርኣሉ ፖለቲካዊ መነጽር፡ ጠለብ ህዝቢ ይምልስዶ ኣይምልስን ዘይኮነ፡ ህዝቢ የምበርክኽዶ ኣይመበርክኽን ካብ ዝብል ኩርናዕ ዝነቅልዮ። ኣብ ልዕላውነትን ወሳንነት ህዝቢ ሚዛናዊ ርእይቶ የብሉን። ኣብ ልዕልና ግዝኣተ ሕጊ ኣይኣምንን። ኣብ ልዕሊ ህዝብታት ኤርትራ ከም ቃሕታኡ ዝገብር፡ ንግዳም እንክጥምት ተንበርኪኹ ኣብ ትሕቲ ምሉእ ምሕረት፡ ዓለማውን ዞባውን ሓይሊ ሚዛን ኣለዎም ዝብሎም ሓይልታት ዝነበር ጽግዕተኛ መንግስታዊ ጉጅለዮ። ከምኡ ስለዝኾነ ድማዮ ስማዊ መንግስቲ ተባሂሉ ዝግለጽ ዘሎ።

ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ናይ ኩናት ምበር ናይ ሰላም ጭርሖ የብሉን። ኣብ ሽርሕን ጉርሕን ምበር፡ ኣብ ግልጽነት፡ ሕጋዊ ተሓታትነትን ሓባራዊ ተጠቃምነትን ኣይኣምንን። ኣብ ብዝሒ ሰራዊትን ኣጽዋር ኩናትን ምበር፡ ኣብ ልኡላውነት ህዝብን ልዕልና ግዝኣተ ሕግን እምነት የብሉን።

ብናይ ከፋፊልካ ግዛእ ጸረ-ህዝቢ ፖሊሲ ሕድሕድ ምትእምማን ዘጥፈኡ፡ ሞራሉ ዝወደቕ፡ ብዛዕባ ዕለታዊ መግቡ ጥራሕ ዝሓስብ፡ ኣፉ ዝተለገመ፡ ዝተባህሎ ዝሰምዕን ዝትግብርን ብራዕዲ ዝተጠቐሰ ህዝቢ ምበር፡ ፖለቲካዊ ንቕሓቱ ዝማዕበለ ንመሰሉ ዝሓትት ዝማነት፡ መንግስቲ ዘውርድ፡ ዘደይብን ዝቆጸርን ህዝቢ ክህሉ ኣይደልን። ብክለሰ ሓሳብ ዘይኮነ ብተግባር ኣብ ባይታ ዝሰርሓሉ ዘሎ ሓቂ ንሱዮ። ህግደፍ ንህዝቢ ዘእምን ዝጭበጥ ፖለቲካዊ ኮነ ሕጋዊ ትሕዝቶ ስለ ዘይብሉ፡ ብፍጹም ጭካነ ኢ-ሰብኣዊ ባርባራዊ ራዕዲ ፈጠሩዮ ሃገር ይመርሕ ኣለኹ ዝብል ዘሎ።

ሰለዚ ከአ አምላኸቲ ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ እምነትና ኢሎም ሒዘሞ ዘለው አረአጊያ፣ ከአልናዮ ኢሎም ከይተሰከፉ ኣብ መድረኻት ወጺኦም ዝጭድርሉ ዝጭርሕሉ ዝንየትሉ፣ መን ከማና ከም መንግስትና ዝብልሉ ነዚ ናይ ራዕዲ ፖሊሲዮ። ነዚ ፋሽሽታዊ ተግባርዮ። ናይ ራዕዲ ፖሊሲን ፋሽሽታዊ ተግባርን ንዘይጸረዩ ናይ ፖለቲካ ዝራባዓት፣ ሰባት ብምስቓይ ብምቕታል ፍሳሃ ዎ ደስታኣም ዝርኢሉ ቅነዕ መጻወቲ ሜዳዮ። ንለባማት ሓላፍነታውያን ወገናት ግን ከቢድ ጸርዮ። ክብደት ሻቕሎቱ ቀጻልነት ከም ህዝብን ሃገርን ኣብ ምልክት ሕቶ ዘእቱ ብምጻኑዮ።

እዞም ዕድሚኣም ምሉእ መራሒና ኢሉ ምበር፣ ናይ ገዛእ ርእሶም ፖለቲካዊ መንነት ዘይብሎም ግን ከአ ዝያዳ ካልኣት ፖለቲካዊ ብስለት፣ ሃገራዊ ሓልዮትን ሓላፍነትን ዘለዎም መሰሎም ዝቐርቡ ዘይጸረዩ ናይ ፖለቲካ ዝራባዓት፣ ብሓሳብን ብጉልበትን ጊሎት ኮይኖም ንካልኣት ከገልግሉ ነብሶም ዘእመኑ ስለዝኾኑ ዘሰክፎም ነገር የለን። ብፖለቲካዊ ድኽነት ዝተጠቐፀ ናብ ተንቀሳቓሲ ማሸን ዝተቐየሩ ፍጡራት ስለ ዝኾኑ፣ ሓይሊ ዓመጽ እንተነገሱ፣ ቀዳማይ ምርጫኣም፣ ውሕስነት ቀጻልነቶምዮ።

ብአንጻሩ ልዕልና ሓይሊ ሓሳብ እንተነገሱ ስራሕ ምፍታሕዮ። ፖለቲካዊ ስድነትዮ። ንህዝቢ ዘይፈልጦን ዘይግበኦን መሰል ምሃብዮ። ብገምጋሞም፣ ህዝብታት ኤርትራ ኣይተማህሩን ምስ ደሞክራሲን ደሞክራሲያዊ ምሕደራን ኣይተላለዩን ኣይተላመዱን። ሰለዚ ከአ ፖለቲካዊ ንቕሓቶም ክሳብ ዝብርኽ ግዜ የድልዮም። ብስነ-መጎት ሓይሊ ዝምራሕ ንህዝቢ ሰጥ ለበጥ ኣቢሉ ዝተበሃልካዮ ግበር እናበለ ዝገዛእ ናይ ዓመጽን ጭፍጨፋን መንግስቲ ምህላው ንዓታቶም ቅነዕዮ። ቀዳማይ ምርጫኣምዮ። ፖለቲካዊ መገምገሚኣም ካብ ፖለቲካዊ ማዕበያኣም ስለ ዝምንጨፍ ድማዮም። ብምሉእ ዓቕሞም ንልዕልና ሓይሊ ሓሳብ ክቐትሉ፣ ስነ-መጎት ሓይሊ ኣንገሊሶም፣ ህልውናን ቀጻልነትን ስማዊ መንግስታዊ ጉጅለ ህግደፍ ከረጋግጹ፣ እህህታን ህዝብን መቐብር ውጹዓትን ደቂ-ውጹዓትን ኣብ ምምንጫው ተጸሚዶም ዝርከቡ።

ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ካብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ ንሃገራዊ ነጻነትን ህዝባዊ ሓርነትን ጀሚሩ፣ ኣብ ገጠራት መኸብኮቢ እንስሳ ዝኸውን በትሪ ንዝሓዙ ንሶት፣ ኣብ ከተማታት መሳርሒ ፍልጠት ዝኾነ ብርዲ ዝውንኑ ተመሃሮን ብለይትን ብቐትርን ናይ ዓመጽ መሳርሒታቱ ብምልኣኽ ገፊፉ የዕጥቐ ነይሩ። ድሕሪ 1991 ብፍላይ ከአ ምስ ጸረ-ህዝቢ ኣዋጅ ሃገራዊ ኣገልግሎት ኣተኣሳሲሩ ድማ እነሆ ብዝኸፍኦ መልክዑ ይቐጽለሉ ኣሎ። እዚ ስነ-ሓሳብ ራዕዲ ምበር፣ ልዕልና ሓይሊ ሓሳብ ኣይኮነን። ንወለዲ ኣብ ክንዲ ንዓቕሚ ህዋንን ኣዳምን ዝበጽሑ ደቆም ደቂ ደቆም ተሓታቲ ክገብር፣ ክኣስር፣ ጥሪቶም ክራሲ፣ ክሓርድ፣ ክሕርጅ፣ 50 ሽሕ ናቕፋ ከኸፍል፣ ብጉልበት ዕዮ ክቐጽዕ፣ ብበትሪ ክኸትክት እንከሎ፣ ግዝኣተ ራዕዲ ምበር፣ ሓቀኛ ምሕደራ ፖለቲካዊ ደሞክራሲ ንምንጋስ ኣይኮነን።

እዚ ናይ ጥፍኣት ጉጅለ ካልእ ይትረፍ ኣብቲ ንመሓለዊ ስልጣኑ ዝግልገለሉ ዘሎ፣ ሓይልታት ምክልኻል እናበለ ዝጽወዩ ዝተፈላለዩ ዕጡቕ ክፍልታት፣ ኣብ ምትእምማን ዝተሰረተ ልዕልና ሓይሊ ሓሳብ ኣይዘርኣን። ኣብ ኩሉ ግበር ኣይትግበርዮ። ኣብ ዝዓበየን ዝነኣሰን ዝጥቀመሉ ኣገባብ ዓመጽን ጎነጽንዮ። ራዕዲዮ። ውትህድርና ካብ ኩሉ ዓድታት ስራሕ ዝመረረን ዝኸበደን ህይወት ዝኸፈለሉ ዓውዲዮ። ስማዊ መንግስታዊ ጉጅለ ህግደፍ ግን፣ ነዞም ህይወት ክኸፍሉ ኣብ ተዳሎ ዝርከቡ ዜጋታት፣ ኣይኮነን ሓይሊ ሓሳብ ዝዋሕሱ ፖለቲካዊ ነጻነት ክህቦም፣ ብዘይ ክፍሊት ጉልበቶም ይምዘምዝ ብህይወቶም ድማ ይነግድ ኣሎ። ሰለዚ ስማዊ መንግስቲ በስገዳድ ብራዕዲዮ ዝመርሕ ዘሎ ዝብል ሚዛን ኣብ ለዓቱዮ።

ዜጋታት ሰሪሖም ህይወቶም ከይመርሑ ብመደብ ምክልኻሉ፣ ንስለ ሃገራዊ ነጻነትን ህዝባዊ ሓርነት ህዝብን ክብሉ ፍርቂ ኣካሎም ቀቢሮም ንዝኣተው ጀጋኑ ውጉኣት ሓርነት ማሕበራዊ ሕቶ ብምሕታቶም ከም ጸላእቲ ቆጶሩ ዝጭፍጭፍ፣ ከምኡ ብምግባሩ ድማ ዝጀሃር፣ ስራዕ ኣብያተ ትምህርቲ ናብ ወተሃደራዊ ካምቦ ዝቐይር፣ ስድራ ቤት ክሪኡ ብፍቓድ ንዝኸዱ መሳኪን ግዱዓት ወተሃደራት ሰዓት ኣሕሊፍካ መዓልቲ ኣሕሊፍካ ኢሉ ህዝቢ ኣኪቡ ዝርኸን፣ ኣጥሚዶ ኣድኪዩ ክገዝእ፣ ወግሐ ጸብሐ ኩናትን ወረ ኩናትን ዝዘምር

ፖለቲካዊ ሓይል ብርግጽ ስርዓተ ራዕዲዎ። ስለዚ ከአ ኤርትራና ሎሚ ብዘየማትእ ብስርዓተ ራዕዲዎ ትምራሕ ዘላ። ዝበዝሑ ህዝብታት ኤርትራ ሃገሮም ስለዝኾነትን ተገዲዶምን ምበር ብምሕደራ ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ዓገሶም ይነብሩ ከም ዘየለው ተግባር መረጋገጹዎ።

ፖለቲካዊ ሓይልታት ደቂ ህዝብን ጸረ-ህዝብን ክኾኑ ዝገብሮም ፖለቲካዊ ባህሪ እምዮ። ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ እዚ ኮይንዎ ዘሎ ክኸውን እዚ ዝገብሮ ዘሎ ጸረ-ህዝቢ ፋሽሽታዊ ተግባራት ክፍጽም ዘገደዶ ድማ ደርባዊ ፖለቲካዊ ተፈጥሮኡዎ። ብሰላም ብፍቶት ብሓይሊ ሓሳብ ንህዝቢ ክመርሕ ከመሓድር ፖለቲካዊ ተፈጥሮኡ ኣይፈቕደሎን። ፖለቲካዊ ተፈጥሮኡ ብዓመጽ ብራዕዲ ክገዝእዮ ዘፍቅደሉ። ከምኡ ድማዮ ዝገብር ዘሎ። ስለዚ ስማዊ መንግስቲ ህግደፍ ብሓይሊ ሓሳብ ዘይኮነ ብራዕዲዮ ዝገዝእ ዘሎ ዝብል ርእይቶ ኣብ ቦትኡ ኣሎ። እዚ ግን ዘይቅየር ኣይኮነን። ብህዝባዊ ቃልሲ ዝቕየር፣ ካብ ሓይሊ ህዝቢ ወጻኢ ዘይኮነ ጉዳይዎ።

ሳልሳይ ክፍሉ ይቕጽል

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፣ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 11-03-2019